

DEKLARASYON ENFÒMASYON SOU VAKSEN

Vaksen kont Polyo: Sa ou Dwe Konnen

Many vaccine information statements are available in Haitian Creole and other languages. See www.immunize.org/vis

Genyen plizyè deklarasyon enfòmasyon sou vaksen an ki disponib nan lang panyòl ak lòt lang yo. Gade sou www.immunize.org/vis

1. Poukisa pou pran vaksen?

Vaksen kont Polyo kapab anpeche ou pran polyo.

Polyo (oswa polyomyelit) se yon maladi ki bay andikap epi ki menase lavi se viris polyo ki bay li, ki ka enfekte mwal epinyè yon moun, ki rann moun lan gen yon paralizi.

Majorite moun ki genyen viris polyo a pa gen okenn sentòm, epi pifò geri san yo pa genyen konplikasyon. Kèk moun pral gen gòj fè mal, lafyè, fatig, vètij, maltèt, oswa doulè nan lestomak.

Yon ti gwoup tou piti pral devlope plis sentòm grav ki afekte sèvo a ansanm ak mwèl epinyè a:

- Parasentèz (anti pikòtman nan janm yo),
- Menenjit (enfeksyon nan anvlòp mwèl epinyè a epi/oswa sèvo a), oswa
- Paralizi (pa kapab bouje kèk pati nan kò a) oswa santi feblès nan bra yo, janm yo, oswa nan toude.

Paralizi se pi gwo sentòm ki asosye ak polyo paske li kapab mennen ak yon andikap pèmanan ak lanmò.

Paralizi nan manm yo kapab amelyore, men lakay kèk moun ap genyen lòt doulè nan misk ak feblès ki kapab devlope 15 jiska 40 lane pita. Sa a yo rele li “sendwòm aprè polyo.”

Yo elimine polyo nan peyi Etazini, men li toujou egziste nan lòt pati nan mond lan. Pi bon mwayen pou pwoteje tèt ou epi pèmèt peyi etazini pa genyen polyo se pou pèp lan toujou pran vaksen kont polyo pou nivo pwoteksyon an rete wo.

2. Vaksen kont Polyo:

Timoun yo jenralman pran kat (4) dòz vaksen kont polyo apati de (2) mwa, kat (4) mwa, 6–18 mwa, ak 4–6 lane.

Majorite **granmoun yo** pa bezwen pran vaksen kont polyo paske yo te deja pran vaksen kont polyo lè yo te timoun. Kèk timoun ki gen anpil risk epi yo dwe anvizaje pou yo pran vaksen kont polyo, tankou:

- Moun k ap vwayaje nan kèk pati nan lemond
- Travayè nan laboratwa yo genyen pou ap jere viris polyo an
- Travayè swen sante k ap trete pasyan ki ka genyen polyo
- Moun ki pa pran vaksen yo tankou timoun yo pral pran vaksen oral kont viris polyo an (pa egzanp, timoun yo adopte aletranje ak refijye yo)

Yo kapab bay vaksen kont polyo antanke vaksen endepandan, oswa nan kad yon kobinezon vaksen (yon kategori vaksen ki konbine plizyè vaksen nan yon sèl piki).

Yo kapab bay vaksen kont polyo a an menm ak lòt vaksen.

U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

3. Diskite ansanm ak pwofesyonèl swen sante ou an

Di founisè vaksinasyon ou an si moun lan ap pran vaksen an:

- Li te gen yon **reyaksyon alèjik aprè yon ansyen dòz vaksen kont polyo**, oswa genyen tout **alèji ki grav, ki kapab bay lanmò**

Nan kèk ka, pwofesyonèl swen sante timoun ou an kapab deside pou ranvwaye vaksinasyon kont polyo pou yon lòt vizit.

Moun ki pa twò malad oswa ki malad anpil yo, tankou yon rim, kapab pran vaksen an. Moun ki pa twò malad oswa malad anpil yo jeneralman dwe rete tann jiskaske yo geri avan pou yo pran vaksen kont polyo an.

Pa genyen anpil moun ki okouran risk vaksen sa a genyen lakay moun ki ansent oswa k ap bay tete. Sepandan, yo kapab bay vaksen kont polyo si yon moun ansent genyen anpil risk pou enfekte epi oblije genyen pwoteksyon imedyà.

Pwofesyonèl swen sante ou an kapab ba ou plis enfòmasyon.

4. Risk reyakasyon ak yon vaksen

- Yon kote ki fè mal epi ki wouj, anfle, oswa kote yo bay vaksen an ap fè mal sa ka rive aprè vaksinasyon kont polyo an.

Pafwa genyen moun ki endispoze aprè pwosedi medikal yo, menm vaksinasyon ladan li. Di pwofesyonèl swen sante ou an sa si w santi pa byen oswa genyen chanjman an chan vizyon ou oswa zòrèy ou ap bouyi.

Menm jan ak nenpòt medikaman, genyen yon risk ki fèb anpil pou yon vaksen lakòz gwo reyakasyon alèjik, lòt blesi ki grav, oswa lanmò.

5. Kisa k ap pase si genyen yon pwoblèm ki grav?

Yon reyakasyon alèjik kapab parèt aprè moun ki vaksinen an kite lopital lan. Si w konstate yon reyakasyon alèjik ki grav (itikè, figi ak gòj ki anfle, gen difikilte pou respire, batman kè rapid, vètij, oswa feblès), rele **9-1-1** epi ale ak moun lan nan lopital ki prè a.

Pou lòt siy ki ba ou kèk enkyetid, rele pwofesyonèl swen sante ou an.

Ou dwe deklare reyakasyon efè negatif yo nan Sistèm Notifikasyon Efè Negatif Vaksen yo (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS). Pwofesyonèl swen sante ou an jeneralman pral depoze rapò sa a, oswa ou kapab fè sa a pou kont ou. Vizite sitwèb VAERS lan sou www.vaers.hhs.gov oswa rele nan **1-800-822-7967**. *VAERS sèlman la pou rapòte reyakasyon yo, epi manm ekip VAERS yo pa bay konsèy medikal.*

6. Pwogram Nasyonal Konpansasyon Viktim Vaksen yo (The National Vaccine Injury Compensation Program)

Pwogram Nasyonal Konpansasyon viktim Vaksen yo (National Vaccine Injury Compensation Program, VICP) se yon pwogram federal yo kreye pou bay moun kèk vaksen ba yo pwoblèm rekonpans.

Reklamasyon konsènan blesi oswa lanmò vaksen an lakòz genyen yon kantite tan pou fè depo a, ki kapab soumèt nan yon delè de (2) lane. Vizite sitwèb VICP lan sou www.hrsa.gov/vaccinecompensation oswa rele nan **1-800-338-2382** pou jwenn plis enfòmasyon sou pwogram lan epi konsènan fason pou depoze yon reklamasyon.

7. Kijan pou jwenn plis enfòmasyon?

- Mande pwofesyonèl swen sante ou an.
- Rele depatman sante ki nan rejyon ou an oswa eta ou an.
- Vizite sitwèb Administrasyon Mediaman ak Alimantasyon (Food and Drug Administration, FDA) pou fich vaksinasyon ak lòt enfòmasyon sou www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines.
- Kontakte Sant Kontwòl Maladi ak Prevansyon (Centers for Disease Control and Prevention (CDC):
 - Rele nan **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** oswa
 - Vizite sitwèb CDC sou www.cdc.gov/vaccines.

Haitian Creole Translation provided by Massachusetts Dept. of Public Health, Immunization Program

